

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1898.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 88 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Table with subscription rates: Three cents the copy, One year \$7.00, Six months \$3.75, Three months \$2.00. Includes foreign and Jersey City rates.

Telephone "Свобода": 498 Montgomery. Tea, U. H. Союз: 1888 Montgomery. Adress: "СВОБОДА", 88 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

З Українського Горожанського Комітету.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОЖАНСЬКИЙ КОМІТЕТ

Львів ул. Руська ч. 3. П. поверк. К. 2393

Львів, 1. квітня 1921. До Комітету Славного Українського Народного Союзу в Джерзі Сіті.

Ваші дві посилки, одну на суму 2,475 доларів і другу на 64 долари ми одержали. Перша з них уже зреалізована і дала у вистідних 1,998.40 ш., друга буде в найближчих днях вининена.

УКРАЇНІЗАЦІЯ БОГОСЛУЖЕННЯ В ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ

(Від власного кореспондента).

У Львові відбулися 29. марта загальні збори товариства ім. апостола Павла, яке гуртує українських греко-католицьких священників Галичини.

Найважливішою справою, якою займалися збори, була справа українізації богослуження. Реферат в сій справі вів протопапа товариства о. Юліян Дзервон.

МОЛИТВА.

Хваліть нас, Боже, од шанимих Од видання англікоматичних. Од патріотів архаїчних, Хваліть од грому, блискавиць Своїх і обійми істеричних Сорвалотичні молоти.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Іван Рошча, Свідлена, Па. Коли Ви хочете їхати до старого краю на короткий час і назад вернутись до Америки, то наперед візьміть собі перші горожанські папери.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИСЬ "СВОБОДА"

Добре те, що погані вчички виходять на світло дня, бо лише так світло дня можна їх осудити і убити, показавши перед світом, що ПОЛЬЩА РОБИТЬ УМОВУ НЕ З НАРОДОМ, АНИ НЕ З ЙОГО ПОЛІТИЧНИМИ ГРУПАМИ, лише з кількома запродавцями, яких українська суспільність осудила і винуватила геть від себе.

ДОПИСІ

Нюарк, Н. Дж.

На поклик "Свободи", шоби повдоложити Вашу Редакцію, що котра громада в Злучених Штатах робить доброго для народу бідного поволеного народу у Східній Галичині, я отчим мом я виставив повдоложити Вас, що я виставив повдоложити товариства "Тернопільщина" 50 доларів до Українського Горожанського Комітету у Львові дня 26. цвітня с. р. через Америку Експрес Ко.

Михайло Шумейко.

НА ПОМІН РІДНОМУ КРАЄВИ.

Джерзі Сіті, Н. Дж. Український Тимчасовий Комітет несення помочі старому краєви" вивлав по 50 доларів до Українського Горожанського Комітету у Львові, до Українського Комітету Доломого Жертвам Віини у Відні, і на кухню українських студентів в Празі, столиці Чехословаччини, разом \$150.

НЕШАСНИЙ ВИПАДОК ЧИ УБИВСТВО В НЬО ПОРКУ

чи ТРЕБА ЗАПОМ'ЯТОВУВАТИ НЬО ПОРКУ.

Українець Петро Кумчак, син Василія, з Заднішнього, скальчюкого повіту, в Галичині мешкаючий у одного свого країана в 10 улці в Нью Йорку, вийшов на прогулянку в суботу 6. дня 1920. р. і пропав аж в поетіток 4. цвітня с. р. вилити за ріки під берегами Брукліна зогинлого трупа, а в кишенях котрого поліція наїшшла на ключок в склячці і в даний час з виписання іменем готель Мекаліні в Нью Йорку.

Небінчик був в Америці уже кілька літ, однак не належав до жидної громади. Похороном його не було кому завітатися. І. Грицишин повдоложив про той випадок двоє односельчан небінчика. Вони записали свою справу. Довдалися, що небінчик має ще за оден тиждень нейдти в готели і що він був асекурований. Вони віднашли його поіску і довалялися з ним до обідньої смерти сина його Марія, замужа в Юзюком Шмерделю, має отримати одинадцятьом доларів асекуряції, але на погіррі не має ні гроша.

Через два дні ходили краєм на пошук трупа, але не було, бо менеджери їх дурили і криутили. Дюперва, як побачили, що вони вперлися, шоби невідати був похований на вінтарі і що вони були свідками, де він похований, плеймастер по двоє днів повідомив, що він отримав телеграм від асекуряційної компанії, що вона недасть ані цента на погіррі, бо небінчик записався на стезуру. Коли приятелі покійного стали робити догани менеджерам, що через нього невідати був знайдений трупа, він признав ім накоменті рачу, що похвалив, що доложивши труду і страдили 2 дні часу з любовію для свого країани, що він не постане від задійного на кошті готелю. Дня 7. цвітня о 11. годі раню поховано небінчика.

Я помічую що історію нате, шоби похвалити і скар жидкождоного нашого іммігранта, котрого бо з небадальства абр. а іншої причини не подобає за те, ордабі прїстїпувати до якїс, ордабі кождї на нашї смерті милосерсїні люди ходили до чужих жебрати складок на наш погіррі. В нас є досить своїх товариств, до яких може вступити кождї іммігрант. Вступати до своїх товариств і піддержувати їх.

Іван Старик.

СУЦІЛЯ І ГАУЦІЛЮЩИНА

Знаходиться вивалки вря в грішних на адресі "СВОБОДА" 83 Grand St. Jersey City, N. J.

НОВИ УКРАЇНСЬКІ ГАЗЕТИ В СТАРИМ КРАЮ.

Соціалістичний журнал

У Львові зачав виходити соціалістичний місячник п. з. "Вільна Україна". Перше число вийшло за сїчень і лютї с. р. Ціна одного зошта 1 долар. Адреса: Львів, Осольських 8.

Нова українська газета в Станіславові.

В Станіславові вийшла дня 3. квітня с. р. нова часопись п. з. "Українська Життя", громадсько-літературно-економічно-літературний тижневик.

Новий тижневик має заспокоювати, як каже редакція у вступному слові, потреби провінційного громадянства Станіславщини і всіх блідших чи дальших округів Східної Галичини. Видає і за редакцію відповідає Зиновій Колесник.

Нова українська газета на Буковині.

Дня 17. марта, 1921, вийшло в Чернівцях перше число тижневика "Громада". В програмі новий статті кажеться, що нова часопись є призначена для трудящих мас народу та буде "незалежна". З першого числа статті судити про напрям дової часописі, які підписують як видавць Гергій Капюк, а як відповідальний редактор Василь Травніський.

Газета українських учителів на Буковині.

Організація українського народного учителівства на Буковині видає свій орган п. з. "Камінь". Дня 1. квітня вийшло 1. число. Часопись вийде дві рази в місяць. Видає і за редакцію відповідає учитель Іван Данилович. Зміст п. з. 1) Політик. 2) Духовність. 3) Український правник. 4) Без рідної мови чина і не може бути народною освіти, 5) Всячина.

Український шюденик на Угорській Україні.

Старокраєві газети доносять, що в недалекому часі має повитися на Угорській Україні першца українська шюденична часопись.

З ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ ОБХОДІВ.

В селах Гаї, Чижині і Гауховичі під Львовом.

Заходом та спільними силами української інтелігенції і Гаві, місцевої інтелігенції з свідомих селян, а особливо завдяки о. Радкевичеві з Гаві о. І. Гарані з Дмитровичів, відбувся концерт для вшанування пам'яті 60-літніх роковин смерті Т. Шевченка дня 20-го марта с. р. в Гаїх. 27. марта в Чижинках і 3. квітня в Гауховичах.

Справники польських погромів

Перед суд присяжних у Львові поставлено 22-літнього бандіта Льва Марка, що дня 22. листопада 1918 рабував і нищив жидівську діляничку. Марек в мундирі польського жовіря напав в свій пам'ятний день на родину Еків при ул. Краківської і обрвавув її. У родині Гольдбергерів забравув 16,000 корон, кинув гранат в їх кімнату, а потім замкнув двері на ключ. Наслідки вибуху гранату були страшні, в їх будку тяжко ранених, одна з них померла небавом в шпиталю. Марек рабував і патів при помочи турварши, з яких оден приїхав з Кракова, шоби рабувати. Обшколований вважав себе обронецем Замартовича і домагався, шоби його поставлено перед військовий суд. По причині добаначих зв'язань свідків Марка і його товарища Мартулю засуджено лише за крадіж на 10 місяців в'язниці.

В Бродях.

Заходом українських товариств в Бродях, при співучасті артистів "Українського Незалежного Театру" під дирекцією Осипа Стадника, відбувся концерт 10. квітня, 1921. р. в селі Мунчиного Товариства в Бродях Святоциний Вечір дня.

ВИДАВНИЦТВО У. Н. С. "СВОБОДА".

ПРЕМІОВИЙ КУПОН НА КНИЖКИ ПО ОБНИЖЕННІ ЦІНИ

Сей купон уповноважено надати переладатника "Свободи", котрий надіслав свою цілірку, наївний на чотирьох перладату нациши від 1-го літобго 1921 року, до державних книжок наїв Владислава У. Н. С. "СВОБОДА" по ПОВНИМ ЦІНИХ ІХ ВАРТОСТИ.

Хто з цих переладатників прислав цілірку перладату, в аршиле ще враз з сими купонами \$3.00, має право вибрати собі книжку вартости \$6.00.

Хто прислав лірічку перладату, в аршиле ще враз з сими купонами \$1.50, має право вибрати собі книжку вартости \$3.00.

Хто прислав чотирьох перладату, в аршиле ще враз з сими купонами \$1.00, має право вибрати собі книжку вартости \$1.75.

Ім переладатника Адреса Місто і стейт Вислав перладату Сей купон є валидний до 31-го грудня 1921 р.

Нова зрада петлюрівців.

З українського Інформаційного Бюра у Відні одержали ми отсе писмо: Відень, дня 21. квітня.

Копія (Переклад з польського).

ПОСВІДЧЕННЯ.

Др. Атаназій Андрієвський, член української Директорії і підполковник Сергій Чернопенко є уновдовженим союзом партій українських політичних груп до ведення переговорів і заключення вступного договору з урядом польської республіки, згідно з вимогами заявки української Національної Ради.

Підписи: Др. КРИВЕЦЬКИЙ, генерал ГРЕКОВ. Відень, 14. марта 1921.

ЗАЯВА.

Зібрані представники українських партій і груп, з уваги на теперішній політичний момент вважають невідкладним сконстатувати таке:

- 1) Правительство отамана Петлюри в його теперішній складі доказало свою абсолютну неспособність до здійснення вирождення національної України і увільнення території від большевицької окупації. 2) Правительство отамана Петлюри мусить бути змодифіковане і доповнене елементами, які репрезентують національ, політичні і демократичні круги України. 3) Національне українське правительство мусить змагати до освободження України від большевизму як анархії, а також здійснити в краю демократично-республіканську систему і суспільний лад. 4) НАЦІОНАЛЬНА УКРАЇНСЬКА РЕСПУБЛІКА МУСИТЬ УВІЯТИ В ТІСНИЙ ВИСКОПИТИ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ СОЮЗ З ПОЛЬШОЮ І ФРАНЦІЮ. 5) ЖИТТЄВИЙ ІНТЕРЕСОМ УКРАЇНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ЯВЛЯЄТЬСЯ СКОНСОЛІДОВАНЕ І ТРИВКЕ ІСТІВАННЯ ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ. 6) ВСІ ПОРОЗУМІННЯ І ДОГОВОРИ, ЯКІ ДОТЕПЕР ЗАКЛЮЧЕНО МІЖ ПОЛЬШОЮ І УКРАЇНОЮ, МУСЯТЬ ЗБЕРЕГТИ СВОЮ СИЛУ І ПОВИННИ БУТИ ДОПОВНЕНІ НОВИМИ ДІЯМИ ОБОХ ДЕРЖАВ КОРИСНИМИ ДОГОВОРАМИ. 7) З ОГЛЯДУ НА ТЕ, ШО СПРАВА СХІДНОЇ ГАЛИЧНИНИ Є ВНУТРІШНЬОЮ СПРАВОЮ ПОЛЬСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ, ПРАВИТЕЛЬСТВО УКРАЇНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ЗАЯВЛЯЄ В СІЙ СПРАВІ СВОЄ ПОВНЕ НЕЗАІНТЕРЕСОВАННЯ. 8) Злучені мїродати політичні, соціальні і національні круги України мусять негідно звернутися до держав Антанті, шоби одержати від них поміч і протекторат для справі України, окупованої большевиками.

Підписи: Генерал ГРЕКОВ, Др. АНДРІЄВСЬКИЙ, І. МАКАРЕНКО.

Українське Інформаційне Бюро до сього сумної пам'яті документу польських рабів, додає отсе вістку:

Зачуваю, що ДИКТАТОР ДР. ЄВГЕН ПЕТРУШЕВИЧ ДЕГРАДУВАВ ГЕНЕРАЛА ГРЕКОВА ДО ПРОСТОГО РЯДОВОГО КОЗАКА.

Всукраїнська Національна Рада у Відні ухвалила ОСТРИЙ ПРОТЕСТ ПРОТИ ГАНЕБНОГО АКТУ П.П. ГРЕКОВА, АНДРІЄВСЬКОГО І МАКАРЕНКА І ВИКЛОЧИЛА ІХ З СВОГО СКЛАДУ.

Для пояснення до того подомо, що Всукраїнська Національна Рада є самостійна міжнародна українська організація зарганізована, до якої належать і Галичини та Буковинці.

Як видно, петлюрівці Греков, Андрієвський і Макаренко зробили потайки, без відома В. Н. Ради у Відні свою рабську заяву польському урядови, надуживачи її імени.

ВОНИ ПОСТУПИЛИ ТАКАМО ЯК І ПЕРЕДШЕ ПОСТУПАЛИ ПЕТЛЮРІВЦІ, КОЛИ ЗРАДУ З ЛЯХАМИ ПІДПИСУВАЛИ ТАРНО. Впрочім, зрадники звичайно мусять свою ганібну роботу робити тайно.

Але сям вони лише скомпрометувалися, бо коли зрада виявилася, та Всукраїнська Національна Рада, якої імени вони хотіли надужити при своїй зраді, ВИКИНУЛА ІХ СПОМІЖ СВОЇХ ЧЛЕНІВ.

Треба ще додати, що Андрієвський і Макаренко сє члени Петлюрової директорії, котрі повивалися з ними за владу. Тепер же, коли з ними зраді і службі Ляхам зв'язалися, можуть спокійно їхати до нього на Маузурино до Тарнова і там доживати свого сумного кінци, яко варшавське смітє, виклинене з України.

Греков, сє генерал Петлюри, котрий був вступив до Галицької Армії. Петрушевич, яко диктатор сєї армії, має право його здеградувати і нині, як Польша підписує з ним яку умову, то вже не з генералом, але із здеградованим і виклиненним жовніром, якому обтяго за зраду свого народу всі військові титули і відзнаки.

Генерал Греков, котрий не вміє по українськи говорити лиш по московськи, може також спокійно тепер іти на Маузурино.

